Lietas Nr. C31237915
Lietas arhīva Nr. C-0631-15/5

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē, 2015.gada 26.novembrī

Aizkraukles rajona tiesa
tiesnese L.Baltmane-Zepa
ar tiesas sēdes sekretāri A.Lipsku
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu AS „Norvik banka" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 5.janvārī AS „Norvik Banka" Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā cēlusi prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 32.[1] panta pirmo daļu civillieta nodota izskatīšanai Aizkraukles rajona tiesai (*lietas 53.lapa*).

Prasības pieteikumā un prasības pieteikuma precizējumā norādīts, ka 2008.gada 3.aprīlī starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts patēriņa kredīta līgums Nr.PTK-019542 (ievērojot 2009.gada 17.marta papildnolīgumu pie tā), saskaņā ar kuru atbildētājam tika piešķirts patēriņa kredīts 4695,48 EUR, apmērā ar procentu likmi 18 procenti gadā un ar atmaksas terminu 71 mēnesis.

Saskaņā ar līguma maksājumu grafiku atbildētājam bija jāveic maksājumi līdz katra mēneša 15.datumam, nodrošinot, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos atbildētāja kontā ir pietiekošs atlikums patēriņa kredīta atmaksas un/vai procentu samaksas maksājumu veikšanai.

Saskaņā ar līguma 8.1.punktu par termiņā neatmaksātu patēriņa kredītu un/vai nesamaksātiem procentiem atbildētājam jāmaksā prasītājam līgumsods 0,3% dienā, ko aprēķina no termiņā nesamaksātās summas. Līguma 8.2.punkts noteic, ka līgumsoda samaksa neatbrīvo atbildētāju no līgumā noteikto saistību izpildes.

Atbildētājs nepildīja ar līgumu uzņemtās saistības, jo nenodrošināja, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos viņa kontā ir pietiekošs atlikums patēriņa kredīta maksājumu veikšanai. Pēdējais maksājums ir saņemts 2012. gada 7.decembrī EUR 71,14 apmērā.

Saskaņā ar līguma 10.2.punkta noteikumiem prasītājai, 15 dienas iepriekš nosūtot rakstveida paziņojumu uz atbildētāja līgumā norādīto dzīvesvietas adresi, ir tiesības vienpusēji izbeigt līgumu un pieprasīt, lai atbildētājs nekavējoties atmaksā prasītājam viņam izsniegto un vēl neatmaksāto patēriņa kredīta summu, aprēķinātos procentus un līgumsodu, ja prasītājs ir konstatējis, ka atbildētājs nav ievērojis kādu no līguma 9.1.punkta apakšpunktu noteikumiem.

Līguma 9.1.1.apakšpunkts noteic, ka atbildētājam ir pienākums atmaksāt saņemto kredītu, samaksāt procentus un pienācīgi izpildīt citas līgumā minētās saistības. Savukārt līguma 9.1.2.apakšpunkts noteic, ka atbildētājam ir pienākums nodrošināt, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos atbildētāja kontā ir pietiekošs atlikums patēriņa kredīta atmaksas un/vai procentu samaksas maksājumu veikšanai.

Ar 2013.gada 5.jūlija paziņojumu par līguma pirmstermiņa izbeigšanu un atbilstoši minētajam līguma 10.2.punktam atbildētājam tika dots 15 dienu termiņš saistību izpildei, taču atbildētājs saistības neizpildīja, līdz ar to līgums tika izbeigts ar 2013.gada 21.jūliju.

Tā kā atbildētājs līdz 2013.gada 22.jūlijam (līguma uzteikuma datums) nebija veicis pilnīgu piešķirtā patēriņa kredīta atmaksu, kā arī vēl joprojām nav veicis pilnīgu piešķirtā patēriņa kredīta atmaksu, prasītājai ir tiesības aprēķināt un pieprasīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2013.gada 23.jūlija līdz 2014.gada 2.decembrim no neatmaksātās patēriņa kredīta pamatsummas.

Atbildētāja no līguma izrietošās un neizpildītās maksājuma saistības ir 9671,91 EUR apmērā, tajā skaitā: neatmaksātās pamatsumma 3873,91 EUR, nesamaksātie līgumiskie procenti par kredīta izmantošanu par laika periodu no 2009.gada 15.decembra līdz 2013.gada 22.jūlijam 1743,56, nesamaksātie likumiskie nokavējuma procenti par laika periodu no 2013.gada 23.jūlija līdz 2014.gada 2.decembrim 322,82 EUR, līgumsods par laika periodu no 2009.gada 15.decembra līdz 2013.gada 22.jūlijam 3731,62 EUR.

Turklāt 2006.gada 7.decembrī starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts līgums Nr.VK10016719 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu, saskaņā ar kuru atbildētājam tika piešķirts atļautais kredīts 284,57 EUR apmērā ar ikmēneša procentu likmi 1,99 procenti.

Atbilstoši līguma 1.9. un 1.10.punktam atbildētājam katra norēķinu cikla laikā (viens kalendārais mēnesis) bija jānorēķinās ar prasītāju, tas ir, jāsamaksā ikmēneša maksājumi.

Saskaņā ar līguma 5.3.punktu ar ikmēneša maksājumu veikšanu tiek dzēstas atbildētāja saistības pret prasītāju, tai skaitā, tiek atgriezts izmantotais kredīts, tiek maksāti procenti par atļautā kredīta izmantošanu, aprēķinātie līgumsodi un citi, saskaņā ar tarifiem obligātie maksājumi.

Līguma 1.22.punkts noteic, ka tarifi ir spēkā esošs prasītāja pakalpojumu cenrādis. Tarifos tiek norādīti procentu un līgumsodu apmēri. Tarifi, to grozījumi un papildinājumi ir Viva līguma neatņemama sastāvdaļa. Līguma 5.10.punktā noteikts, ka par neatļautā kredīta izmantošanu atbildētājs maksā līgumsodu par patēriņu saskaņa ar līguma tarifiem (0,167 procenti par pārtēriņu dienā no neatļautā kredīta apjoma). Līgumsodi par pārtēriņu tiek aprēķināti no dienas, kad prasītājs saņem informāciju par darījuma, kura rezultātā pieļauts atļautā kredīta pārtēriņš, veikšanu līdz tā dzēšanas dienai.

Saskaņā ar līguma 1.11. un 5.11.punktam, ja atbildētājs līdz maksājuma datumam nav samaksājis mēneša maksājumu, atbildētājam jāmaksā līgumsods par termiņa nokavējumu no nesamaksātās ikmēneša summas, saskaņā ar līguma tarifiem (0,25 procenti dienā).

Atbildētājs nepildīja uzņemtās saistības, jo neveica maksājumus atbilstoši līguma apmaksas noteikumiem. Pēdējais maksājums tiks saņemts 2012.gada 7.decembrī 71,14 EUR apmērā.

Atbildētāja no šī līguma izrietošās un neizpildītās maksājuma saistības veido naudas summu 1103,92 EUR apmērā, kas ir atļautais kredīts 284,57 EUR apmērā, neatļautais kredīts 212,82 EUR apmērā, procenti par atļautā kredīta izmantošanu 180,28 EUR apmērā, līgumsods par neatļautā kredīta izmantošanu 267,44 EUR apmērā, līgumsods par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu 158,81 EUR apmērā.

Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai no līguma Nr.PTK-019542 izrietošās un neizpildītās maksājuma saistības: pamatparādu 3873,91 EUR, līgumiskos procentus 1743,56 EUR, likumiskos procentus 322,82 EUR un līgumsodu 3731,62 EUR, kopā piedzenot parādu 9671,91

EUR apmērā.

Turklāt prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai no līguma Nr.VK10016719 izrietošās un neizpildītās maksājuma saistības: atļautā kredīta parādu 284,57 EUR apmērā, neatļautā kredīta parādu 212,82 EUR apmērā, procentus par atļautā kredīta izmantošanu 180,28 EUR apmērā, līgumsodu par neatļautā kredīta izmantošanu 267,44 EUR apmērā, līgumsodu par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu 158,81 EUR apmērā, kopā pēc šī līguma piedzenot parādu 1103,92 EUR apmērā;

Prasītāja arī lūdz noteikt tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus – 6 procenti gadā no piespriestajām, bet nepiedzītajām pamatsummām.

Turklāt prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja visus tiesāšanās izdevumus.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587,, 1589., 1716., 1717., 1720.panta 2.punktu, 1753., 1756, 1757, 1759., 1762.panta 1.punktu, 1764., 1811, 1943. un 1946.panta pirmo daļu.

Atbildētājs paskaidrojumu par prasību tiesā nav iesniedzis.

Prasītājas pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies. 2015.gada 2.novembrī tiesā saņemts iesniegums, kurā lūgts lietu izskatīt bez prasītājas pārstāvja klātbūtnes. Iesniegumā norādīts, ka prasītāja uztur prasību pilnā apmērā *(lietas 59.lapa).*

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies. No lietas materiāliem redzams, ka par lietas izskatīšanas laiku un vietu atbildētajam ir paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56.pantam, nosūtot tiesas pavēsti uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi *(lietas 56., 58.lapa)*, tiesas sūtītā korespondence sūtīta atpakaļ kā neizsniegta.

Tiesa ņem vērā Civilprocesa likuma 56.pantā nostiprināto kārtību, kādā pusēm tiek piegādāti un izsniegti tiesas dokumenti un konkrēti minētā panta piektajā daļā nostiprināto paziņošanas prezumpciju - tiesas dokumenti fiziskajai personai tiek piegādāti pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, — pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Atbildētājs citu dzīvesvietas adresi tiesai nav paziņojis, tāpēc atbilstoši Civilprocesa likuma 56.[1] panta otrajai daļai uzskatāms, ka dokumenti atbildētājam izsniegti deklarētajā dzīvesvietas adresē septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas.

Atbildētājs paziņošanas prezumpciju nav atspēkojis, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķērsli dokumentu saņemšanai norādītajā adresē, jo kā zināms, tad dzīvesvietas deklarēšanas mērķis ir, lai ikviena persona būtu sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību (*sk. Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 1.pantu*).

Tiesa, nekonstatējot Civilprocesa likuma 209. un 210.pantā norādītos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai, ņemot vērā, ka prasītājas pārstāvis lūdzis lietu iztiesāt viņa prombūtnē, atbildētajam par tiesas sēdes laiku un vietu ir paziņots likumā noteiktajā kārtībā, uzskata par iespējamu lietu iztiesāt pušu prombūtnē.

Pie tam tā kā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumu par prasību, tās grozījumiem, uz tiesas sēdi pēc tiesas aicinājuma nav ieradusies, nepaziņojot neierašanās iemeslus, un Civilprocesa likuma 208.[1] panta trešajā daļā noteiktie apstākļi lietā nav konstatējami, tad saskaņā ar Civilprocesa likuma 208.[1] panta pirmo daļu ir tiesisks pamats lietā taisīt aizmugurisku spriedumu, pamatojoties uz lietā esošajiem materiāliem, kas konkrētajā gadījumā ir pietiekami strīda izšķiršanai.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos materiālus, atzīst, ka AS „Norvik Bank" prasība pret /pers. A/ par parāda piedziņu ir apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu saistības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma. Atbilstoši Civillikuma 1511.pantam līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Savukārt raksturojot šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē, līgums ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību.

Civillikuma 1934.pants noteic, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Atbilstoši Civillikuma 1935.pantam līgums, ar ko viena puse apsola aizdevumu dot, bet otra to pieņemt, ir spēkā no tā laika, kad līdzēji vienojas savā starpā par aizdodamā daudzuma apmēru.

Starp prasītāju un atbildētāju 2008.gada 3.aprīlī tika noslēgts patēriņa kredīta līgums Nr.PTK-019542 (ievērojot 2009.gada 17.marta papildnolīgumu pie tā), saskaņā ar kuru atbildētājam tika piešķirts patēriņa kredīts 4695,48 EUR apmērā ar procentu likmi 18 procenti gadā un ar atmaksas termiņu 71 mēnesis.

Saskaņā šī ar līguma maksājumu grafiku atbildētājam bija jāveic maksājumi līdz katra mēneša 15.datumam, nodrošinot, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos atbildētāja kontā ir pietiekošs atlikums patēriņa kredīta atmaksas un/vai procentu samaksas maksājumu veikšanai (*lietas 9.-13.lapa*). Pēdējo maksājumu atbildētājs 2009.gada 15.septembrī *(lietas 15.-16.lapa).*

Turklāt starp prasītāju un atbildētāju 2006.gada 7.decembrī noslēgts līgums Nr.VK10016719, saskaņā ar kuru atbildētājam izsniegta VIVA norēķinu karte ar atļauto kredītu 200 Ls jeb 284,57 EUR ar ikmēneša procentu likmi 1,99 procenti par kartes izmantošanu, kā to noteic līguma 5.1.punkts un tarifi. Līguma 5.10. un 5.11.punktā pielīgtas atbildētāja saistības maksāt līgumsodu saskaņā ar līguma tarifiem, līguma 5.2.punktā pielīgtas atbildētāja tiesības maksāt procentus. Parakstot līgumu, atbildētājs piekritis arī bankas pakalpojumu cenrādim jeb tarifiem, kas ir līguma neatņemama sastāvdaļa *(lietas 20., 27.lapa)*. Pēdējo maksājumu atbildētājs veicis 2012.gada 7.decembrī *(lietas 29.-30.lapa)*.

Tādējādi starp pusēm ir noslēgti Civillikuma 1934.pantam atbilstoši aizdevuma līgumi, pusēm uzņemoties līgumā noteiktās saistības, atbildētājam apņemoties atdot aizdevumu un maksāt procentus līgumos noteiktajā kārtībā, apmērā un termiņos, kā arī ciest līgumsodu saistību nepienācīgas izpildīšanas gadījumā. Minētais atbilst arī Civillikuma 1943.pantā paredzētajam, proti, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš ir saņēmis, Civillikuma 1946.panta nosacījumiem par pienākumu maksāt procentus par aizdevumu, ja tie norunāti, Civillikuma 1717.pantā minētajam par personas uzņemšanos ciest līgumsodu par saistības neizpildīšanu vai pienācīgu neizpildīšanu.

No lietas materiāliem secināms, ka atbildētājs noslēgtos līgumus juridiski nav apstrīdējis, tātad tie atzīstami par tiesīgi noslēgtiem darījumiem, kas atbilstoši Civillikuma 1587.pantam uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Turklāt Civillikuma 1425.pants noteic, ka katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu.

Atbildētājs paskaidrojumus par celto prasību nav iesniedzis un iebildumus pret prasībā minētajiem apstākļiem nav izteicis, noslēgto līgumu

tiesiskumu nav apstrīdējis un atbilstoši Civillikuma 1838.panta pirmajai daļai nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu, ka savas saistības būtu izpildījis. Līdz ar to tiesai nav pamata apšaubīt prasības pieteikumā norādītos apstākļus – faktu, ka atbildētājam pastāv nenokārtota un no patēriņa kredīta līguma izrietoša maksājuma saistība 3873,91 EUR apmērā un no 2006.gada 7.decembra līguma izrietoša maksājuma saistība 497,39 EUR apmērā, ko veido atbildētāja izmantotā atļautā kredīta summa 284,57 EUR apmērā un neatļautā kredīta summa 212,82 EUR apmērā. Šīs summas piedzenamas no atbildētāja par labu prasītājai.

Prasītāja lūdz piedzīt nolīgtos procentus par naudas izmantošanu par laika periodu no 2009.gada 15.decembra līdz 2013.gada 22.jūlijam 1743,56 EUR apmērā saskaņā ar patēriņa kredīta līguma noteikumiem, kā arī 2006.gada 7.decembra līgumā nolīgtos procentus par naudas izmantošanu 180,28 EUR apmērā, kas aprēkināti līdz 2014.gada 26.novembrim.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (Civillikuma 844.pants) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Atbilstoši Civillikuma 1756.pantam pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti (..).

Tiesa atzīst, ka prasītāja pamatoti lūgusi piedzīt procentus par aizdevumu lietošanu, jo procentu apmērs un to maksāšanas kārtība ir noteikts pušu noslēgtajos līgumos. Pielīgtie procenti ir piedzenami no atbildētāja, jo atbildētājs noteiktajā laikā nav atmaksājis izlietotās naudas summas.

Pamatojoties uz līguma Nr.PTK-091542 8.1.punktu, kas noteic, ka par termiņā neatmaksātu patēriņa kredītu un/vai nesamaksātiem procentiem atbildētājam jāmaksā prasītājai līgumsods 0,3 procenti dienā, ko aprēķina no termiņā nesamaksātās summas, prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu par laika periodu no 2009.gada 15.decembra līdz 2013.gada 22.jūlijam 3731,62 EUR apmērā.

Pamatojoties uz līguma Nr.VK10016719 1.11. un 5.11.punktu, kas noteic, ja atbildētājs līdz maksājuma datumam nav samaksājis mēneša maksājumu, atbildētājam jāmaksā līgumsods par termiņa nokavējumu no nesamaksātās ikmēneša summas, saskaņā ar līguma tarifiem (0,25 procenti dienā), prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu 158,81 EUR apmērā par laika periodu no 2007.gada 31.janvāra līdz 2014.gada 26.novembrim. Savukārt, pamatojoties uz līguma 5.10 punktu, kas noteic, ka par neatļautā kredīta izmantošanu atbildētājs maksā līgumsodu par pārtēriņu saskaņā ar līguma tarifiem (0,167 procenti par pārtēriņu dienā no neatļautā kredīta apjoma), prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu par neatļautā kredīta izmantošanu 267,44 EUR apmērā par laika periodu no 2006.gada 30.novembra līdz 2014.gada 26.novembrim.

Civillikuma 1716.pantā noteikts, ka līgumsods ir pamețums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Civillikuma 1720.panta 2.punkts noteic, ka līgumsodu, kā arī līguma izpildīšanu var prasīt, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā. Atbilstoši Civillikuma 1717.pantam līgumsodu var pievienot katram līgumam un līgumsoda apmēru noteic līdzēji.

Patēriņa kredīta līguma 8.1.punktā puses vienojušās, ka par termiņā neatmaksātu patēriņa kredītu un/vai nesamaksātiem procentiem atbildētājam jāmaksā prasītājam līgumsods 0,3% dienā, ko aprēķina no termiņā nesamaksātās summas. Līguma 8.2.punktā puses vienojušās, ka līgumsoda samaksa neatbrīvo atbildētāju no līgumā noteikto saistību izpildes (*lietas 9.lapa*).

2006.gada 7.decembra līguma 1.11. un 5.11.punktā puses vienojušās, ja atbildētājs līdz maksājuma datumam nav samaksājis mēneša maksājumu, atbildētājam jāmaksā līgumsods par termiņa nokavējumu no nesamaksātās ikmēneša summas, saskaņā ar līguma tarifiem (0,25% dienā). Saskaņā ar šī līguma noteikumiem atbildētājam aizdevuma atmaksa bija jāveic līdz katra mēneša 15.datumam, nodrošinot pilnīgu ikmēneša saistību dzēšanu pret prasītāju *(lietas 20., 27.lapa)*. Savukārt līguma 5.10.punktā puses vienojušās, ka par neatļautā kredīta izmantošanu atbildētājs maksā līgumsodu par pārtēriņu saskaņā ar līguma tarifiem – 0,167 procenti par pārtēriņu dienā no neatļautā kredīta apjoma *(lietas 20., 27.lapa)*.

Izvērtējot prasītājas prasījumu par līgumsodu piedziņas pamatotību, tiesa ņem vērā Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013.gadā apkopoto tiesu praksi līgumsodu piemērošanā, judikatūru, kā to noteic Civilprocesa likuma 5.panta sestā daļa, un tā kā atbildētājs Patērētāju tiesību aizsardzības likuma izpratnē ir atzīstams par patērētāju, tad tiesai jāvērtē prasītājas prasītā līgumsoda apmērs arī atbilstoši minētā likuma normām.

Tiesa ņem vērā judikatūrā vairākkārt norādīto par to, ka, vērtējot līgumsodu, vai parādnieks uzņēmies konkrēti izmērāmu „pamețumu" vai maksājumu, kas var augt līdz bezgalībai. Senāta ieskatā likumā nevar būt ietverta šāda līgumsoda būtība, jo ir jābūt tā saprātīgām robežām, kuru noteikšana attiecīgos ekstremālos gadījumos kļūst par tiesas kompetenci, lietojot par mērauklu taisnīguma un samērīguma principu (*sk. Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2011.gada 12. janvāra spriedumu lietā Nr. SKC-25/2011*).

Izvērtējot līgumsoda apmēru, ko prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja saskaņā ar patēriņa kredīta līgumā pielīgto, tiesa secina, ka līgumsoda apmērs 0,3 procenti dienā no neatmaksātās naudas summas, ir pārmērīgs, un šāda līgumsoda mērķis nav prasītājas zaudējumu novēršana, uz kuriem prasītāja nav norādījusi, bet gan netaisnīga iedzīvošanās uz atbildētāja rēķina. Tiesas ieskatā līgumsoda apmērs 3731,62 EUR apmērā neatbilst Civillikuma 1.pantā definētajam labas ticības principam, tas ir samazināms līdz naudas summai 500 EUR apmērā.

Vērtējot līgumsodus, ko prasītāja lūdz piedzīt saskaņā ar 2006.gada 7.decembra līgumu, tiesa secina, ka arī to apmērs ir samazināms.

Lai arī līgumsodi noteikti tipveida līgumā, to apmērs atbilstoši līguma pielikumam – tarifiem, ir atšķirīgs, ņemot vērā kartes veidu *(sk. Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013.gadā apkopoto tiesu praksi līgumsodu piemērošanā, 9.lpp)*, un tas nav atzīstams par netaisnīgu atbilstoši patērētāju tiesību aizsardzības regulējumam.

Tomēr no līguma 5.10., 5.11.punkta izriet, ka atbildētājs faktiski uzņēmies maksāt nenoteiktu naudas summu, kas var pieaugt līdz bezgalībai. Turklāt prasītāja vilcinājusies lauzt līgumu vai izmantot savas pielīgtās tiesības vienpusēji atkāpties no aizdevuma līguma gadījumā, ja atbildētājs nepilda saistības, tā tieši palielinot līgumsodu apmēru. Lai arī tiesa nekonstatē Civillikuma 1657.pantā norādītos gadījumus, kad tiesa var parādnieku pilnīgi atsvabināt no viņam neizdevīgām nokavējuma sekām, jo lietā nav pierādījumu, ka atbildētājs būtu veicis kādus pasākumus saistību neizpildes novēršanai, tiesas ieskatā taisnīgi un atbilstīgi būtu noteikt, ka līgumsods par neatļautā kredīta izmantošanu atbildētajam jāmaksā 50 EUR apmērā, savukārt līgumsods par ikmēneša maksājumu samaksas nokavējumu 70 EUR apmērā, pārējā daļā prasību par līgumsoda piedziņu noraidot.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus 322,82 EUR apmērā par laika periodu no 2013.gada 23.jūlija līdz 2014.gada 2.decembrim par saistības neizpildīšanu, kas izriet no patēriņa kredīta līguma.

Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu vai lietošanas ilgumu. Civillikuma 1754.pants noteic, ka procentiem vienmēr nepieciešams galvenais parāds jeb kapitālparāds.

Tiesa secina, ka prasītājai atbilstoši Civillikuma 1759. un 1652.panta noteikumiem ir tiesības prasīt likumiskos sešus procentus gadā no 2013.gada 23.jūlija līdz 2014.gada 2.decembrim, jo ir pielaists nokavējums. Neatdodot aizdevuma summu pēc aizdevēja pieprasījuma, atbildētājs ir pielaidis nokavējumu, un par nokavējuma laiku aizņēmējam ir pienākums maksāt nokavējuma procentus.

Prasītāja lūgusi atzīt tās tiesības saņemt procentus par kapitāla lietošanu sešu procentu apmērā gadā no piespriestās, bet nepiedzītās pamatsummas par laika posmu līdz sprieduma izpildes dienai. Saskaņā ar Civillikuma likuma 1765.pantu un Civilprocesa likuma 195.pantu prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no piespriestajām, bet vēl nepiedzītajām parādu pamatsummām, taču

nepārsniedzot to apmēru.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļā, no atbildētāja par labu prasītājai tiesa piespriež samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli tiesas apmierinātajam prasījumu apmēram.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītāja, ceļot prasību tiesā, samaksājusi valsts nodevu 636,48 EUR (*lietas 2., 3., 5.lapa*) apmērā, taču tā kā prasība apmierināta daļēji – 7237,96 EUR apmērā, tad valsts nodevas apmērs atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „c" apakšpunktam, kas piedzenams no atbildētāja par labu prasītājai, ir 523,27 EUR (519,30 EUR plus 3,2 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 7114 EUR).

Prasītāja samaksājusi arī ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus, proti, naudas summu 7,32 EUR apmērā, kas atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi. Arī šie izdevumi piedzenami no atbildētāja par labu prasītājai.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam atbildētājam nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 193., 195., 208.[1], 208.[2] pantu tiesa

nosprieda

AS „Norvik Banka" maza apmēra prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Norvik Banka", vienotais reģistrācijas Nr.40003072918, no līguma Nr.PTK-019542 izrietošo pamatparādu 3873,91 EUR (trīs tūkstoši astoņi simti septiņdesmit trīs *euro* un 91 centa) apmērā, pielīgtos procentus 1743,56 EUR (viens tūkstotis septiņi simti četrdesmit trīs *euro* un 56 centu apmērā) apmērā, likumiskos procentus par laika periodu no 2013.gada 23.jūlija līdz 2014.gada 2.decembrim 322,82 EUR (trīs simti divdesmit divu *euro* un 82 centu) apmērā un līgumsodu par laika periodu no 2009.gada 15.decembra līdz 2013.gada 22.jūlijam 500 EUR (pieci simti *euro*) apmērā.

Prasību daļā par līgumsoda par laika periodu no 2009.gada 15.decembra līdz 2013.gada 22.jūlijam 3231,62 EUR (trīs tūkstoši divi simti trīsdesmit viena *euro* un 62 centu) apmērā piedziņu no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Norvik Banka", vienotais reģistrācijas Nr.40003072918, noraidīt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Norvik Banka", vienotais reģistrācijas Nr.40003072918, no līguma Nr.VK10016719 izrietošo pamatparādu 497,39 EUR (četri simti deviņdesmit septiņu *euro* un 39 centu) apmērā, pielīgtos procentus 180,28 EUR (viens simts astoņdesmit *euro* un 28 centu) apmērā, līgumsodu par neatļautā kredīta izmantošanu 50 EUR (piecdesmit *euro*) apmērā un līgumsodu par ikmēneša samaksas nokavējumu 70 EUR (septiņdesmit *euro*) apmērā.

Prasību daļā par līgumsoda par neatļautā kredīta izmantošanu 217,44 EUR (divi simti septiņpadsmit *euro* un 44 centu) apmērā piedziņu un līgumsoda par ikmēneša samaksas nokavējumu 88,81 EUR (astoņdesmit astoņu *euro* un 81 centa) apmērā piedziņu no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Norvik Banka", vienotais reģistrācijas Nr.40003072918, noraidīt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Norvik Banka", vienotais reģistrācijas Nr.40003072918, valsts nodevu 523,27 EUR (pieci simti divdesmit trīs *euro* un 27 centu) apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,32 EUR (septiņu *euro* un 32 centi) apmērā.

Parāda samaksa, kas izriet no līguma Nr.PTK-019542, izdarāma AS "Norvik banka" norēķinu kontā Nr.LV47 LATB00000PATEREUR, savukārt parāda samaksa, kas izriet no līguma VK10016719, izdarāma norēķinu kontā Nr.LV03LATB0000VIVAKARTE.

Atzīt AS „Norvik Banka", vienotais reģistrācijas Nr.40003072918 tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos sešus procentus gadā no neatmaksāto parādu pamatsummām 497,39 EUR (četri simti deviņdesmit septiņu /*euro* un 39 centu) un 3873,91 EUR (trīs tūkstoši astoņi simti septiņdesmit trīs *euro* un 91 centa) apmērā par laiku līdz sprieduma izpildei, nepārsniedzot tā apmēru.

Noteikt pers.A sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Prasītāja spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2015.gada 26.novembra, apelācijas sūdzību iesniedzot Aizkraukles rajona tiesā.

Atbildētājs ir tiesīgs 20 (divdesmit) dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas iesniegt Aizkraukles rajona tiesai pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese L.Baltmane-Zepa